

Protokół

26. posiedzenia, 2. sesyi, VI. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 28. Listopada 1890.

Początek o godzinie 10 minut 32 przed południem.

Przewodniczący Marszałek krajowy J. O. Eustachy Książę Sanguszko.

Sekretarze pp. Stanisław Jędrzejowicz, Dr. Włodzimierz Kozłowski i Konstanty Teli-szewski.

Obecnych posłów 132.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE. Kazimierz hr. Badeni i c. k. radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Protokół z 24 posiedzenia uznaje Marszałek za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów.

Protokół z 25 posiedzenia złożonym jest do przejrzenia w biurze sejmowem.

Sekretarz p. Stanisław Jędrzejowicz od-czytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 28. listopada, mianowicie do L. s. 1.370, 1.371, 1.372, 1.373, 1.374, 1.375, 1.376, 1.387, 1.388, które odesłano do Wydziału krajowego.

P. c. k. komisarz rządowy odpowiada na interpelację p. Kułaczkowskiego i towarzyszy w sprawie nieobsadzenia posady stałego nauczyciela w Strzeliskach nowych.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Kozłowskiego Włodzimierza o wezwanie c. k. Rządu,

by szczególną opieką otoczył płody rolnictwa, leśnictwa i przemysłu rolniczego wobec konkurencyi zagranicznej, jakoteż w dziedzinie reformy cłowej i kolejowej.

P. Włodzimierz Kozłowski prostuje omyłkę druku zawartą we wniosku, mianowicie wyraz „odnawiał“, w 4-tym ustępie wniosku, należy poprawić na „odmawiał“. Następnie p. Kozłowski uzasadnia swój wniosek a pod względem formalnym wnosi odesłanie wniosku do komisji administracyjnej z poleceniem, ażeby o takowym zdała ustnie sprawę na najbliższem posiedzeniu Sejmu.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem p. Kozłowskiego bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Rosenstocka w przedmiocie wyjednania wolnego dowozu bydła galicyjskiego na targi niemieckie, jakoteż w przedmiocie założenia w Krakowie centralnej targowicy na bydło i nierogaciznę.

Z powodu nieobecności w Izbie p. Rosenstocka, Izba przystępuje do następnego punktu porządku dziennego, którym jest:

Propozycja Wydziału krajowego w sprawie uzupełniającego wyboru członka Rady nadzorczej Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz od-czytuje propozycję Wydziału krajowego w brzmieniu następującem:

Propozycja

Wydziału krajowego w sprawie uzupełniającego wyboru członka Rady nadzorczej Banku krajowego.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 24. listopada 1890 wybrany został poseł Edward Jędrzejowicz członkiem Wydziału krajowego, z tego powodu po myśli §. 71 statutu Banku krajowego zgasił jego mandat na członka Rady nadzorczej Banku krajowego.

Na podstawie §. 71. powołanego statutu, Wydział krajowy przedstawia Wysokiemu Sejmowi do uzupełniającego wyboru, na czas do roku 1894, na członka Rady nadzorczej Banku krajowego JW. Adama Jędrzejowicza.

Marszałek wzywa Izbę do przystąpienia do tego wyboru i powołuje na skrutatorów pp. Mi-dowicza, Żywickiego, Scipiona, Ochrymowicza.

Posłowie oddają kartki.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Brzesku koncesyi do poboru myta na drodze powiatowej Wrzępia Dołęga.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego z następującym projektem uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Brzesku koncesyi do poboru myta na drodze powiatowej Wrzępia Dołęga.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Radzie powiatowej w Brzesku nadaje się na lat pięć prawo do pobierania myta drogowego i mostowego na drodze powiatowej Wrzępia Dołęga pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie i kosztem funduszu powiatowego.

Art. II.

Opłatę myta na jednej stacyi w Strzelcach małych pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, zrebęta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Mieszkańcy gminy i obszaru dworskiego w Strzelcach małych wolni są od opłaty myta.

Art. IV.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub niżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie całego projektu uchwały „en bloc”.

Izba zgadza się na ten wniosek i w głosowaniu uchwała „en bloc” cały projekt uchwały.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Stanisławowie prawa do pobierania myta od mostu na rzece Lipie.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, z następującym wnioskiem:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Stanisławowie prawa do pobierania myta od mostu na rzece Lipie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Radzie powiatowej w Stanisławowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od mostu na rzece Lipie, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie.

Art. II.

Przy poborze myta obowiązująca ma następująca taryfa:

1. przy każdym wozie od jednego bydłęcia zaprzężonego 2 (dwa) ct.;

2. od bydłał przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydłęcia rogatego, osła, muła 2 (dwa) ct.;

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.;

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie całego projektu uchwały „en bloc“.

Izba zgadza się na ten wniosek i w głosowaniu uchwała „en bloc“ cały projekt uchwały.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi do poboru opłat mytniczych na rzecz utrzymania dróg gminnych Wielicko-Świątnickiej i Żydaczów-Uhersko-Medenice.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego z następującym projektem uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu koncesyi do poboru opłat mytniczych na rzecz utrzymania dróg gminnych Wielicko-Świątnickiej i Żydaczów-Uhersko-Medenice.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krokowskim rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta:

1. Wydziałowi powiatowemu w Wieliczce, jako władzy nadzorującej, na rzecz utrzymania drogi gminnej Wielicko-Świątnickiej i na trakcie tejże drogi znajdującego się mostu na rzece Wildze, z zastrzeżeniem, że gminy i obszary dworskie, przez których terytoryum omycona droga przechodzi, przyczyniać się będą do jej utrzymania prestacyami w myśl postanowień ustawy drogowej.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Art. II.

Wydziałowi powiatowemu w Stryju, jako władzy nadzorującej, na rzecz utrzymania drogi gminnej Żydaczów-Uhersko-Medenice, z zastrzeżeniem, że gminy i obszary dworskie, przez których terytoryum omycona droga przechodzi, przyczyniać się będą do jej utrzymania prestacyami w myśl postanowień ustawy drogowej.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Art. III.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. IV.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie całego projektu uchwały „en bloc“.

Izba zgadza się na ten wniosek i w głosowaniu uchwała „en bloc“ cały projekt uchwały.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych: 1. obszarowi dworskiemu w Kutkorzu od mostu na rzece Pełtwi; 2. gminie w Świętoniowej od przewozu przez rzekę Wisłok.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego z następującym projektem uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych: 1. obszarowi dworskiemu w Kutkorzu od mostu na rzece Pełtwi; 2. gminie w Świętoniowej od przewozu przez rzekę Wisłok.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania opłat mytniczych, pod warunkiem utrzymania przedmiotów omyconych w dobrym stanie i własnym kosztem.

1. Obszarowi dworskiemu w Kutkorzu powiatu złoczowskiego od mostu na rzece Pełtwi według następującego wymiaru:

1. Przy każdym wozie od jednego bydłęcia zaprzęzonego 2 (dwa) ct.

2. Od bydłał przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydłęcia rogatego, osła, muła 2 (dwa) ct.;

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.;

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

2. Gminie w Świętoniowej powiatu łańcuckiego od przewozu przez rzekę Wisłok według następującego wymiaru:

a) od jednej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od jednej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, jakoteż od każdej sztuki młodego bydła tego rodzaju 1 (jeden) ct.

Wyjątek stanowią bydłeta ssące przy matkach, za które nie płaci się myta;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jakoto od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej sztuki pędzonego młodego bydła tego rodzaju $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Art. II.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie całego projektu uchwały „en bloc“.

Izba zgadza się na ten wniosek i w głosowaniu uchwała „en bloc“ cały projekt uchwały.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia koncesyi do poboru myta na rzecz utrzymania drogi gminnej Grzymałów-Sorocko-Trembowla.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego z następującym projektem uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu koncesyi do poboru myta na rzecz utrzymania drogi gminnej Grzymałów-Sorocko-Trembowla.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu, od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej Grzymałów-

Sorocko-Trembowla, Wydziałowi powiatowemu w Skałacie jako władzy nadzorującej, na rzecz tejże drogi, do utrzymywania której obowiązane są zresztą gminy i obszary dworskie, przez których terytoryum onyconą drogą przechodzi, uiszczać prestacye w myśl postanowień ustawy drogowej.

Opłatę myta pobierać należy na jednej stacyi według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. II.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

Przemawia p. Vivien i stawia następujący wniosek:

Sprawę udzielenia koncesyi do poboru myta na rzecz utrzymania drogi Grzymałów-Sorocko-Trembowla odracza się do chwili, gdy budowa tej drogi do przestrzeni co najmniej 8 kilometrów wykonaną zostanie.

Przemawia sprawozdawca.

Przemawia p. Vivien.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu uchwała zgodnie z wnioskiem p. Viviena.

P. Ochrymowicz ogłasza wynik skrutynium wyboru uzupełniającego na członka Rady nadzorczej Banku krajowego: Głosujących 77, absolutna większość 39. Wybrany p. Adam Jędrzejowicz, który otrzymał 47 głosów.

Marszałek objaśnia pod względem formalnym.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, jako komisji, w przedmiocie petycyi gminy m. Jor-

danowa o zezwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, araku, piwa i miodu.

Sprawozdawca poseł Dr. Józef Wereszezyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego z następującym projektem ustawy:

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zezwoleniu gminie miejskiej Jordanów w powiecie myślenickim na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych, araku, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam:

Art. I.

Gminie miejskiej Jordanów w powiecie myślenickim zezwala się pobierać od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do końca r. 1895 opłatę gminną od wyszczególnionych poniżej napojów spirytusowych, araku, piwa i miodu według następującej taryfy:

1. od jednego hektolitra piwa 1 zł. 5 ct.;
2. od jednego hektolitra wódki 8 zł. 82 ct.;
3. od jednego hektolitra okowity lub spirytusu nad 30 stopni 13 zł. 44 ct.;
4. od jednego hektolitra miodu 3 zł.;
5. od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych i od araku 24 zł.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborczy stanowi gmina miejska Jordanów.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkeyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej

c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie „en bloc“ całego projektu ustawy.

Izba zgadza się na ten wniosek i w głosowaniu „en bloc“ uchwała cały projekt ustawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w trzecim czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, jako komisji, z projektem ustawy w przedmiocie nadania gminie miasta Rohatyna prawa poboru opłat gminnych od utrzymywanych w obrębie gminy psów.

Sprawozdawca poseł Dr. Józef Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego z następującym projektem ustawy:

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, w przedmiocie nadania gminie król. wol. miasta Rohatyna prawa poboru opłaty gminnej od psów w obrębie gminy utrzymywanych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

§. 1.

Gminie król. wol. miasta Rohatyna nadaje się prawo pobierania przez przeciąg lat dziesięciu od dnia wejścia tej ustawy w życie, opłaty gminnej od każdego psa w obrębie miasta Rohatyna z przedmieściem Babińce utrzymwanego, a to w wysokości zł. 1 a. w. od każdego psa samca, zaś 50 ct. a. w. od każdego psa samicy rocznie.

§. 2.

Postanowienia wykonawcze oraz wskazanie wypadków, w których uwolnienie od opłaty dozwoleń będzie, określi uchwała Rady gminnej.

§. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie zaraz po jej ogłoszeniu.

§. 4.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie „en bloc“ całego projektu ustawy.

Izba zgadza się na ten wniosek i w głosowaniu „en bloc“ uchwała cały projekt ustawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w trzecim czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie petycji gminy m. Tuchowa o zezwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych.

Sprawozdawca poseł Dr. Józef Wereszczyński odczytuje sprawozdanie w powyższym przedmiocie z następującym wnioskiem Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją Zwierzchności gminnej miasteczka Tuchowa o zezwolenie na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba w głosowaniu uchwała zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego bez rozprawy.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji podatkowej o wniosku posła Abrahamowicza, dotyczącym poboru krajowych opłat konsumcyjnych.

Sprawozdawca poseł Chamiec.

Marszałek objaśnia, że z powodu skonstatawanego na poprzednim posiedzeniu braku kompletu, wniosek zamknięcia dyskusji uchwalonym nie został, że przeto dyskusja jest otwartą, i udziela głosu zapisanemu do głosu za wnioskiem komisji p. Męcińskiemu, który przemawia.

Podczas przemówienia p. Męcińskiego, przewodnictwo obejmuje Zastępca Marszałka krajowego.

Przemawia p. Chrzanowski.

Przemawia p. Fruchtman.

Na wniosek p. Gorayskiego Izba uchwała zamknięcie dyskusji.

P. Goldman przemawia w kwestyi formalnej.

Zapisanemu do głosu przed zamknięciem dyskusji p. Weiglowi Zastępca Marszałka udziela głosu.

Zastępca Marszałka oznajmia, że do głosu zapisani są za ustawą pp. Abrahamowicz, Struszkiewicz, przeciw zaś ustawie pp. Weigel, Marchwicki, Michalski, Goldman, i wzywa do wyboru mowców generalnych.

Przemawia p. Goldman w kwestyi formalnej.

Zastępca Marszałka udziela głosu p. Weiglowi, jako zapisanemu jeszcze przed postawieniem wniosku zamknięcia dyskusji, zapisanych zaś posłów do głosu po postawieniu wniosku na zamknięcie dyskusji, wzywa do obrania mowców generalnych.

Przemawia p. Weigel.

Zastępca Marszałka oznajmia, że za ustawą przemawiać będzie p. Abrahamowicz, przeciw ustawie zaś p. Goldman, jako mowcy generalni.

Przemawia p. Romanowicz w kwestyi formalnej.

Zastępca Marszałka udziela głosu generalnemu mowcy przeciw projektowi ustawy p. Goldmanowi.

Przemawia p. Goldman.

Przemawia p. Tarnowski Jan dla sprostowania faktu.

Przemawia p. Abrahamowicz, jako generalny mowca za projektem ustawy.

Przemawia sprawozdawca.

Podczas przemówienia sprawozdawcy, Marszałek odbiera przewodnictwo napowrót.

Przystąpiono do głosowania.

Przemawia poseł Fruchtman w kwestyi formalnej, mianowicie co do głosowania nad jego wnioskiem, na wczorajszej sesji postawionym, w szczególności podnosi p. Fruchtman, iż jego wniosek jest samoistnym.

Marszałek przemawia w kwestyi formalnej i oświadcza, że skoro wniosek p. Fruchtmana jest samoistnym, powinien być regulaminowo

traktowanym, a przeto nie podda go pod głosowanie.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek p. Chrzanowskiego w brzmieniu następującem:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Przedłożony projekt ustawy o poborze opłat konsumcyjnych krajowych przesyła Sejm Wydziałowi krajowemu, z poleceniem, aby po porozumieniu się z c. k. Rządem co do wykonawczych postanowień tej ustawy i po porozumieniu się z Wydziałami krajowymi innych krajów tej połowy Monarchii co do jednakowej wysokości opłat konsumcyjnych krajowych z pobliskimi krajami tej połowy Monarchii, przedłożył Sejmowi na przyszłej sesyi projekt ustawy o opłatach konsumcyjnych krajowych, któraby równomiernie dotknęła wszystkich w całym kraju konsumentów przedmiotów, obłożonych temi opłatami a zawierała zasady co do poboru tych opłat.

Izba odrzuca powyższy wniosek i przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta §. 1. i §. 2.:

§. 1. Od napojów, w niniejszej ustawie wyszczególnionych a w kraju spożywanych, pobierane będą na rzecz funduszu krajowego opłaty konsumcyjne, tudzież dodatki do pobieranych na rzecz skarbu państwa podatków konsumcyjnych.

§. 2. W obrębie kraju całego pobierany będzie 30% dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina, moszczu i zacieru winnego tudzież moszczu owocowego.

Izba uchwała §. 1. i §. 2. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta §. 3.:

§. 3. W okręgach akcyzowych miast Lwowa i Krakowa podlegać będą:

1) rum, arak, koniak, likier tudzież wszelkie inne słodzone spirytusowe napoje gorące bez różnicy stopnia tak przy wprowadzeniu jak i przy wyrobie, krajowej opłacie konsumcyjnej w kwocie 1 zł. od hektolitra;

2) piwo wszelkiego rodzaju tak przy wprowadzeniu jak i przy wyrobie, krajowej opłacie konsumcyjnej w kwocie 50 ct. od hektolitra.

Krajowe opłaty konsumcyjne pobrane w oznaczonych okręgach akcyzowych, będą zwracane (restytuowane) w tych samych wypadkach i w tym

samym stosunku, w jakim zwracane bywają wedle istniejących przepisów dodatki gminne.

Przemawia p. Chrzanowski i wnosi obniżenie w ustępie 2-gim §. 3. cyfry 50 ct. na 25 ct w. a.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia sprawozdawca i oświadcza się przeciw tej poprawce.

Izba w głosowaniu uchwała cały §. 3. zgodnie z wnioskiem komisji, a odrzuca poprawkę p. Chrzanowskiego.

Sprawozdawca czyta §. 4.:

§. 4. We wszystkich innych miejscowościach kraju, podlegać będą krajowym opłatom konsumcyjnym:

1) rum, arak, koniak, likier, tudzież wszelkie inne słodzone spirytusowe napoje gorące bez różnicy stopnia w kwocie 1 zł. w. a. od hektolitra;

2) piwo wszelkiego rodzaju w kwocie 50 ct. od hektolitra.

Przemawia p. Chrzanowski i wnosi następującą poprawkę do §. 4. ustępu 3-go, a mianowicie, iżby trzeci ustęp tego paragrafu brzmiał: „2) piwo wszelkiego rodzaju przy wyrobie podlegać będzie opłacie konsumcyjnej w kwocie 50 ct. od hektolitra“.

Izba popiera tę poprawkę.

P. Merunowicz wnosi podwyższenie w ustępie 1) paragrafu 4. kwoty 1 zł. na 4 zł.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia sprawozdawca i oświadcza się przeciw obydwom poprawkom powyżej proponowanym.

Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. Merunowicza i poprawkę p. Chrzanowskiego i uchwała cały §. 4. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca odczytuje §. 5.:

§. 5. Krajowe opłaty konsumcyjne wyszczególnione w §. 4., nie mogą naruszać ani produkcji ani handlu.

Przemawia p. Pilat i wnosi poprawkę stylistyczną, mianowicie iżby wyraz „naruszać“ zastąpić wyrazem „obciążać“, następnie wnosi następujący dodatek do paragrafu 5-go:

„Wyjątek stanowią opłaty pobierane przy wyrobie w myśl §. 3. tej ustawy“.

Przemawia p. Rutowski, i wnosi zastąpienie wyrazu „naruszać“ wyrazem „utrudniać“.

Przemawia p. Goldman i wnosi powołanie w tekście paragrafu 5-go przed paragrafem 4-tym, także paragrafu 3-go.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Izba popiera poprawki stylistyczne pp. Pilata, Rutowskiego i wniosek p. Goldmana.

Przemawia p. Pilat w kwestyi formalnej, i cofa dodatek proponowany powyżej do §. 5.

Przemawia p. Chrzanowski i popiera poprawkę p. Goldmana.

Przemawia sprawozdawca i oświadcza się przeciw poprawce p. Goldmana, a przyjmuje poprawkę stylistyczną p. Pilata.

Marszałek poddaje pod głosowanie poprawkę p. Goldmana.

Izba odrzuca tę poprawkę, następnie uchwała Izba zastąpienie wyrazu „naruszać“ wyrazem „obciążać“, zgodnie z wnioskiem p. Pilata, — i uchwała cały paragraf 5-ty zgodnie z wnioskiem komisji z poprawką p. Pilata.

Sprawozdawca czyta §. 6.:

§. 6. Przez czas mocy obowiązującej niniejszej ustawy nie może być nałożoną na spożycie piwa lub napojów słodzonych spirytusowych (§. 4.) żadna inna opłata krajowa.

Przemawia p. Pilat i wnosi poprawkę stylistyczną do §. 6., mianowicie zastąpienie wyrazów: „Przez czas mocy obowiązującej niniejszej ustawy nie może być nałożoną“ wyrazami: „Jak długo ustawa niniejsza będzie obowiązywać, nie będzie nałożoną“ i t. d., jak we wniosku komisji.

P. Goldman wnosi powołanie obok §. 4. w nawiasie, także §. 3.

Sprawozdawca przyjmuje obie poprawki.

Izba uchwała §. 6. zgodnie z wnioskiem komisji i przyjętymi poprawkami.

Sprawozdawca czyta §. 7.:

§. 7. Spory, jakoteż przekroczenia niniejszej ustawy i odnośnych rozporządzeń wykonawczych podlegają rozpoznaniu i orzeczeniu władz politycznych.

Izba w głosowaniu uchwała §. 7. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta §. 8.:

§. 8. Władze polityczne mają prawo nakładać grzywny porządkowe do wysokości 100 zł.

i kary kontrawencyjne do wysokości 20-krotnej ukróconej opłaty, a ewentualnie kary aresztu i zasądzać winnych na koszt postępowania.

Koszta postępowania, grzywny i kary kontrawencyjne ściągane będą w drodze egzekucyjnej politycznej.

Przemawia p. Pilat i wnosi następującą poprawkę do §. 8.:

Zamiast „do wysokości 20-krotnej opłaty“ wstawić słowa: „do dwudziestokrotnej wysokości tej kwoty, o którą skarb krajowy ukrócić zamierza“.

Sprawozdawca przyjmuje tę poprawkę.

Izba w głosowaniu uchwała §. 8. zgodnie z wnioskiem komisji i przyjętą poprawką p. Pilata.

Sprawozdawca czyta §§. 9, 10 i 11:

§. 9. Koszta postępowania wpływać będą do kasy c. k. władzy politycznej, grzywny zaś i kary kontrawencyjne do funduszu krajowego.

§. 10. Dodatki do podatku konsumcyjnego ustanowione w §. 2. niniejszej ustawy, pobierane będą razem z odnośnym podatkiem i przez te same organa.

Pobór opłat konsumcyjnych, ustanowionych przez §§. 3 i 4 niniejszej ustawy, unormowanym zostanie rozporządzeniem wydać się mającym przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 11. Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem 1. lipca 1891 r., a przestaje obowiązywać z dniem 31. grudnia 1894 roku.

Izba w głosowaniu uchwała §§. 9, 10 i 11 zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta §. 12., tytuł i wstęp projektu ustawy w brzmieniu następującem:

§. 12. Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o porborze krajowych opłat konsumcyjnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Po przemówieniu p. Chrzanowskiego, Izba w głosowaniu uchwała §. 12, tytuł i wstęp projektu ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy — i po objaśnieniu Marszałka, że poprawki przyjęte są tylko natury stylistycznej — przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu w brzmieniu następującem:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o porborze krajowych opłat konsumcyjnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Od napojów w niniejszej ustawie wyszczególnionych a w kraju spożywanych, pobierane będą na rzecz funduszu krajowego opłaty konsumcyjne, tudzież dodatki do pobieranych na rzecz skarbu państwa podatków konsumcyjnych.

§. 2.

W obrębie kraju całego pobierany będzie 30% dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina, moszczu i zacieru winnego tudzież moszczu owocowego.

§. 3.

W okręgach akcyzowych miast Lwowa i Krakowa podlegać będą:

1) rum, arak, koniak, likier, tudzież wszelkie inne słodzone spirytusowe napoje gorące bez różnicy stopnia, tak przy wprowadzeniu jak i przy wyrobie, krajowej opłacie konsumcyjnej w kwocie 1 zł. od hektolitra;

2) piwo wszelkiego rodzaju tak przy wprowadzeniu jak i przy wyrobie, krajowej opłacie konsumcyjnej w kwocie 50 ct. od hektolitra.

Krajowe opłaty konsumcyjne pobrane w oznaczonych okręgach akcyzowych, będą zwracane (restytuowane) w tych samych wypadkach i w tym samym stosunku, w jakim zwracane bywają wedle istniejących przepisów dodatki gminne.

§. 4.

We wszystkich innych miejscowościach kraju, podlegać będą krajowym opłatom konsumcyjnym:

1) rum, arak, koniak, likier, tudzież wszelkie inne słodzone spirytusowe napoje gorące bez

różnicy stopnia, w kwocie 1 zł. a. w. od hektolitra;

2) piwo wszelkiego rodzaju w kwocie 50 ct. od hektolitra.

§. 5.

Krajowe opłaty konsumcyjne wyszczególnione w §. 4., nie mogą obciążać ani produkcji ani handlu.

§. 6.

Jak długo ustawa niniejsza będzie obowiązywać, nie będzie nałożoną na spożycie piwa lub napojów słodzonych spirytusowych (§. 3. i 4.) żadna inna opłata krajowa.

§. 7.

Spory, jakoteż przekroczenia niniejszej ustawy i odnośnych rozporządzeń wykonawczych podlegają rozpoznaniu i orzeczeniu władz politycznych.

§. 8.

Władze polityczne mają prawo nakładać grzywny porzadkowe do wysokości 100 zł. i kary kontrawencyjne do 20-krotnej wysokości tej kwoty, o którą skarb krajowy ukrócić zamierzano, a ewentualnie kary aresztu i zasądzać winnych na koszt postępowania.

Koszta postępowania, grzywny i kary kontrawencyjne ściągane będą w drodze egzekucyi politycznej.

§. 9.

Koszta postępowania wpływać będą do kasy c. k. władzy politycznej, grzywny zaś i kary kontrawencyjne do funduszu krajowego.

§. 10.

Dodatki do podatku konsumcyjnego ustanowione w §. 2. niniejszej ustawy pobierane będą razem z odnośnym podatkiem i przez te same organa.

Pobór opłat konsumcyjnych, ustanowionych przez §§. 3. i 4. niniejszej ustawy, unormowanym zostanie rozporządzeniem wydać się mającym przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 11.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem 1. lipca 1891 r. a przestaje obowiązywać z dniem 31. grudnia 1894 roku.

§. 12.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Struszkiewicza i towarzyszy w sprawie inkameracyi kolei Karola Ludwika, niemniej o wnioskach Wydziału krajowego jakoteż posła Gorayskiego i towarzyszy w sprawie taryf kolejowych.

Sprawozdawca poseł Biliński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, by z dniem 1. stycznia 1892 objął wszystkie linie kolei Karola Ludwika na rzecz państwa.

2. Wzywa się c. k. Rząd, by taką regulacją taryf towarowych wprowadził na kolejach państwowych, a spowodował na prywatnych, iżby gospodarstwo w kraju naszym, oddalonym bez tego niepomiernie od targów zachodnich, uchronionem było skutecznie od strat, jakie polityka taryfowa węgierska już mu zadaje teraz, a wyższym stopniu zadawać pocnie z chwilą wprowadzenia nowej taryfy strefowej.

3. W szczególności wzywa się c. k. Rząd:

a) by ze względu na taryfy węgierskie wprowadził a względnie polecił wprowadzić taryfy wyjątkowe dla płodów rolnictwa i przemysłu rolniczego, jako to: drzewa, materiału tartego, mąki, spirytusu i t. d.;

b) ażeby zaprowadzoną przez Rząd węgierski wbrew związkowi cłowo-handlowemu pomiędzy Austryą i Węgrami tak zwaną „Überfuhrgebühr“, nakładaną na stacjach granicznych węgierskich Orlo, Mezö-Laborecz i Ławoczne na produkta galicyjskie w wysokości od 25 do 45 zł. od wagonu, starał się uchylić w porozumieniu z rządem węgierskim, lub też na stacjach granicznych podobną „Überfuhrgebühr“ na produkta węgierskie zaprowadził;

c) ażeby wobec zniesienia na kolejach węgierskich wszelkich taryf wyjątkowych dla nafty galicyjskiej i zastosowania do niej wysokich taryf lokalnych, również wysokie taryfy zastosował do nafty węgierskiej na kolejach państwowych

austryackich, oraz polecił zastosować na kolejach prywatnych;

d) ażeby z mocy artykułu II. §. 7, L. 3 ustawy z dnia 6. września 1885 Dz. u. p. Nr. 122, polecił kolei północnej cesarza Ferdynanda obniżenie taryf przewozowych od centnara metrycznego i kilometra dla produktów naftowych do 0.10 ct.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby nad wykonaniem uchwał powyższych czuwał troskliwie, a wykonanie uchwały z pod L. 3. popierał nietylko drogą korespondencyi urzędowej, lecz w razie potrzeby przez wysłanie osobnej deputacyi do Wiednia.

5. Petycja do L. 1.176 uważa się za załatwioną“.

W rozprawie ogólnej zgłasza p. Włodzimierz Kozłowski poprawkę do ustępu 3. lit. c) wniosku komisji.

Marszałek poddaje pod głosowanie ustęp 1, 2 i ustęp 3. lit. a) i b) wniosku komisji.

Izba w głosowaniu uchwała ustępy 1, 2 i 3 lit. a) i b) zgodnie z wnioskiem komisji.

Poseł Włodzimierz Kozłowski zgłasza następujący dodatek po ustępie b) wniosku komisji jako literę c);

„c) ażeby odmawiał zatwierdzenia wyjątkowym taryfom i refakcyom umożliwiającym przewóz zagranicznych produktów na kolejach austryackich po cenach niższych od cen przewozu produktów krajowych“.

Sprawozdawca przyjmuje ten wniosek.

Izba w głosowaniu uchwała dodatek p. Włodzimierza Kozłowskiego jako ustęp e), następnie dalsze ustępy jako d) i e), tudzież punkt 4. zgodnie z wnioskiem komisji i przyjmuje ustęp 5. wniosku w załatwieniu wniesionej petycji.

Następuje sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Szeliskiego i towarzyszy, niemniej o czterech petycjach w sprawie budowy kolei ze Stryja do Tarnopola.

Sprawozdawca poseł Biliński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. „Sejm uznaje potrzebę wybudowania kolei lokalnej, któraby Brzeżany i Podhajce

połączyła z kolejami Czernowiecką i Karola Ludwika.

2. Sejm wyraża gotowość pomocy materialnej na rzecz powyższej kolei, pod warunkiem, że zostanie przedtem zapewnioną stosowna pomoc państwa i interesentów.

3. Petycje do ll. s. 471, 529, 658 i 1088 uważa się za załatwione“.

Izba w głosowaniu uchwała ustępy 1 i 2, zgodnie z wnioskiem komisji i przyjmuje ustęp 3. wniosku co do załatwienia petycji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycjach w sprawie budowy kolei Rzeszów-Rozwadów.

Sprawozdawca poseł Biliński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. „Budowę kolei z Rozwadowa do Rzeszowa uważa się za pożądaną i pożyteczną;

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w razie uzasadnionej potrzeby przedstawił Sejmowi odpowiednie wnioski“.

Przemawia poseł Stanisław Jędrzejowicz i wnosi uchwalenie następującej rezolucyi zamiast punktu 2. wniosku komisji:

Sejm wzywa e k. Rząd, by ze względu na niewątpliwą pożyteczność i konieczność połączenia stacyi kolejnej Rozwadów ze stacją kolei państwowej Rzeszów, bezzwłocznie do budowy tej przystąpił i w tym celu do budżetu państwowego na rok 1891 odpowiednie sumy wstawił.

Przemawia p. Żardecki i wnosi:

We wniosku 1. po wyrazach: „do Rzeszowa“ należy dodać wyrazy: „lub innego punktu kolei Karola Ludwika“.

Izba popiera powyższy wniosek:

Przemawia sprawozdawca i przyjmuje obie powyższe poprawki.

Przystąpiono do głosowania.

Izba w głosowaniu uchwała ustęp 1. wniosku z poprawką p. Żardeckiego, następnie uchwała Izba wniosek posła Stanisława Jędrzejowicza jako ustęp 2.

Przemawia poseł Żardecki w kwestyi formalnej.

Marszałek objaśnia w kwestyi formalnej.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji w sprawie budowy kolei lokalnej z Kołomyi do Horodenki.

Sprawozdawca poseł Biliński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„1. Sejm krajowy uważa budowę kolei z Kołomyi do Horodenki za pożyteczną i pożądaną.

2. Sejm wyraża gotowość materyjalnej pomocy dla tej kolei, pod warunkiem stosownych ofiar ze strony państwa i interesentów.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by się sprawą budowy powyższej kolei zajął w myśl uchwały Sejmu z dnia 16. stycznia 1888“.

Izba w głosowaniu uchwała zgodnie z wnioskami komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycyach w sprawie budowy kolei Pałahicze-Tłumacz.

Sprawozdawca poseł Biliński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Właścicielom zbudować się mającej odnogi kolejowej 6½ km. długiej, od stacji Pałahicze kolei państwowej do miasta Tłumacza, będzie wypłacaną przez lat 15, począwszy od roku rozpoczęcia ruchu na tej odnodze, niemniej ruchu w fabryce cukru Tłumackiej, wszakże nie wcześniej jak od roku 1892, subwencya krajowa rocznych 2.000 zł. w. a.“

Przemawia p. Stanisław hr. Stadnicki.

Przemawia p. ks. Sawa.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o dwóch petycyach w sprawie rozkładu jazdy na kolei Karola Ludwika.

Sprawozdawca poseł Biliński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Petycyje do l. s. 1.089 i 1.090 odsyła się do Wydziału krajowego do ewentualnego poparcia życzenia patentów“.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji Wydziału powiatowego w Nadwornie o uznanie drogi z Nadworny do Markowiec za drogę krajową.

Sprawozdawca poseł Gustaw Romer odczytuje sprawozdanie o powyższej petycji, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Petycyę L. s. 575. Wydziału powiatowego w Nadwornie odstępuje się Wydziałowi krajowemu do bliższego zbadania z poleceniem, aby stosownie do wyniku swych badań, udzielił na drogę Nadworna-Markowiec odpowiedniej subwencji w miarę rozporządzalnych funduszy z zastosowaniem przepisów okólnika z 22. grudnia 1882 a ewentualnie aby swe wnioski Sejmowi do uchwały przedłożył.

Izba w głosowaniu uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Nowym Sączu w przedmiocie rekonstrukcji drogi krajowej Zakliczyn-Sącz-Niedzica, na przestrzeni między Zbyszycami a Dąbrową.

Sprawozdawca poseł Męciński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby po zbadaniu technicznych planów i kosztorysów

przystąpił do rekonstrukcyi drogi krajowej między Zbyszycami a Dąbrową (a to między 25 a 30 km.) i obrał taki sposób przebudowy, który zapewniłby na przyszłość nieprzerwaną, stałą i dogodną komunikację na powyższej przestrzeni.

Izba w głosowaniu uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji Wydziałów powiatowych w Łańcucie i Rzeszowie w sprawie wykupna gruntów pod mającą się budować drogę Kańczuga-Dynów.

Sprawozdawca poseł Rayski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycje Wydziałów powiatowych w Łańcucie i Rzeszowie odstępuje się do zbadania i możliwego uwzględnienia Wydziałowi krajowemu.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku posłów Goldmana i Fruchtmana o założenie przy seminariach nauczycielskich, a w pierwszym rzędzie we Lwowie i w Krakowie kursów dla kształcenia kandydatów na nauczycieli religii mojżeszowej.

Sprawozdawca poseł Czartoryski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wniosek pp. Goldmana i Fruchtmana odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania odnośnej sprawy w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową i zdania sprawy, względnie przedłożenia odpowiednich wniosków na najbliższej sesji sejmowej.

Izba w głosowaniu uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji bankowej w przedmiocie kredytu dla ludności rolniczej.

Sprawozdawca poseł Skałkowski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z d. 23. października 1890 w przedmiocie organizacji kredytu dla ludności rolniczej przyjmuje się do wiadomości.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby obmyślił stosowne środki celem praktycznego zastosowania w całym kraju ustawy z dnia 19. czerwca 1887 o gminnych kasach pożyczkowych, a mianowicie, by wpłynął w odpowiedni sposób na Wydziały powiatowe, które dotychczas przepisów tej ustawy nie zastosowały, i o rezultacie zarządzeń w tym przedmiocie wydanych Sejmowi zdał sprawę.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z dyrekcją Banku krajowego poczynił odpowiednie kroki celem zachęcenia reprezentacyj tych powiatów, gdzie nie ma jeszcze instytucyj kredytowych dla ludności włościańskiej, do założenia takich instytucyj.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby po zasięgnięciu opinii osób z tym przedmiotem obznajomionych, wniósł do c. k. Rządu memoriał w sprawie zmiany ustawy o stowarzyszeniach z dnia 9. kwietnia 1873 w kierunku unormowania fachowej kontroli i zapewnienia skutecznej pomocy sądowej dla ściągnięcia dopłat konkursowych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Merunowicz i stawia następujący dodatek do wniosków komisji:

5. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozwagę potrzebę niższenia minimalnej granicy kredytu hipotecznego na mniejsze posiadłości ziemskie w Banku krajowym z 500 zł. na 300 zł. w. a. i ażeby na najbliższej sesji zdał sprawę o tym przedmiocie.

Sprawozdawca przyjmuje we własnym imieniu ten wniosek.

Przystąpiono do rozprawy szczegółowej.

Marszałek poddaje pod głosowanie ustępy 1, 2, 3 i 4.

Izba w głosowaniu uchwała ustępy 1, 2, 3 i 4. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następnie uchwała Izba wniosek p. Merunowicza jako ustęp 5.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszków samoistnych, niedotowanych, budżetem krajowym nieobjętych za r. 1888.

Sprawozdawca poseł Włodzimierz Kozłowski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

1. Wysoki Sejm raczy zamknięcie funduszków samoistnych (niedotowanych) budżetem nieobjętych za r. 1888 przyjąć do wiadomości.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wypracować i przedłożyć Sejmowi na przyszłorocznej sesji w porozumieniu z Namiestnictwem listy fundacyjne dla fundacji dotychczas nieukonstytuowanych, oraz podać w sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego dokładne określenie przyczyn, dla których wejście w życie dotychczas nieaktywowanych fundacji nie nastąpiło.

Izba w głosowaniu uchwała ustęp 1-szy i ustęp 2-gi zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Poleca się Wydziałowi krajowemu wstawić do stanu czynnego majątku zarodowego funduszków stypendyjnych, wartość dóbr Jacowce i Szypowce, oraz dóbr należących do funduszków w r. 1889 aktywowanych i w przyszłości aktywować się mających, wedle szacunku dokonanego przy pertraktacji spadkowej, oraz w przyszłym sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego podać wykaz obszaru powyżej wymienionych dóbr.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Komisja przedkłada Wysokiemu Sejmowi rezolucję do uchwały: „Poleca się Wydziałowi krajowemu przedłożyć Wysokiemu Sejmowi w przyszłorocznym sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego budżet surowy gospodarstwa leśnego w Winnikach, oraz dokładny wykaz obszaru tej majątności“.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu utworzenie w porozumieniu z rodziną ś. p. J. E. Agenora hr. Gołuchowskiego i z Prezydentem miasta Lwowa, komitetu w celu ocenienia, kiedy i w którym miejscu roboty około pomnika rozpocząć należy, a ewentualnie w celu przygotowania planów i kosztorysów.

Izba uchwała zgodnie z tym wnioskiem bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu porozumieć się z komitetem „Bursy im. ks. Leona Sapiehy dla kandydatów na nauczycieli szkół ludowych“, w celu ułożenia nowego projektu listu fundacyjnego, i o wyniku zdać Sejmowi sprawę na następnej sesji sejmowej.

Izba uchwała zgodnie z powyższym wnioskiem bez rozprawy.

Po wyczerpaniu porządku dziennego, Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dziś, godzinę 8 wieczorem, z porządkiem dziennym odczytanym przez sekretarza p. Stanisława Jędrzejowicza.

Sekretarz p. Teliszewski odczytuje następującą interpelację:

I n t e r p e l a c y a

do JE. c. k. Namiestnika.

Przy ostatnich wyborach do Rady powiatowej w Śniatynie, używał c. k. starosta Arvay całego swego urzędowego wpływu na wójtów, by zaufanie ludności ruskiej do gr. k. duchowieństwa podkopać i żadnego księdza do Reprezentacji w tej Radzie nie dopuścić.

Ponieważ sam fakt prawie każdy naczelnik gminy powiatu śniatyńskiego potwierdzi, a postępowanie takie c. k. starosty sprzeciwia się wręcz intencjom c. k. Rządu, ażeby narodowość ruska na zasadach wiary katolickiej swobodnie się rozwijała, — przeto podpisani ośmielają się zapytać Waszą Ekscelencję:

Czy zamierza c. k. Rząd zganić takie postępowanie c. k. starosty, i co zamyśla zarządzić, ażeby dalszemu podkopywaniu powagi gr. k. duchowieństwa tamę położyć?

Interpelujący: Hamorak.

Siczyński, J. Romańczuk, Antoniewicz, Sirko, Rożankowski, Okuniewski, Kułaczkowski, Herasimowicz, Teliszewski, Huryk, Barabasz, Korol, Sawczak, Ochrymowicz.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę zakomunikuje p. c. k. komisarzowi rządowemu.

Koniec posiedzenia o godz. 4 min. 45 po południu.

Marszałek krajowy:

Eustachy Sanguszko w. r.

Sekretarze:

St. Jędrzejowicz w. r.

Teliszewski w. r.

